

Nerozumím tomu, co platím. A proč

svobodny-svet.cz/nerozumim-tomu-co-platim-a-proc

ŠAMAN

21. prosince 2022

V minulých měsících jsem se tu zastával nebohých dodavatelů síly elektrické, kteří sice vyrábějí levně, ale musí prodávat draho kvůli nesmyslné konstrukci cen elektřiny. Ta konstrukce je nesmyslná, protože dává do přímé návaznosti ceny plynu s cenami elektřiny. Přičemž vloni se z plynu u nás vyrobilo 8 % elektřiny – a pořád jsme čistý vývozce, což ale nemusí stále platit. S tou konstrukcí ceny je to tak, že nezaplatíte průměrnou cenu, ale zaplatíte maximální cenu. To je, jako byste šli do značkové prodejny Škodovky, vybrali si tam Sebevědomě svou Fabii za 349.900 Kč, ale museli byste za ni zaplatit 1.179.900 Kč, protože ona autoprodejna má přece v nabídce i Nevšedně výjimečnou ENYAQ iV.

Moje podezření nejdříve spočívalo na růžových obláčcích mé atypické domácnosti. Atypická je proto, že i v energetické krizi svítím, neb mám rád světlo (asi nejsem sám). Je statisticky dokázáno, že život ve tmě snižuje inteligenci – a opravdu nechci být blbější, než už jsem. Ono když si místo žárovkových stovek a halogenových sedmdesátek

pořídíte ledkové jedenáctky a osmičky, tak ani při úpěnlivém vypínání světel příliš neušetříte. Ale přece jenom nesvítím všude, vědom si jiného průzkumu, který odhalil nečekaný paradox: Když si koupíte úspornější spotřebiče, pak se často stává – *že máte větší spotřebu!* Protože přestanete podvědomě šetřit a začnete se chovat poněkud energeticky rozmařile. Platíte totiž pořád kilowatthodiny, a když zapnete méně kW ale na více hodin, pak jste v maléru.

Atypická má domácnost je i proto, že jsem singl, a tak se nemusím s nikým hádat, že by třeba už moje oblečení potřebovalo vyprat. Nelekejte se, trenky si vyměňuju denně, ale koupil jsem si jich sedm navíc, takže teď peru jen jednou za tři týdny. Bydlívali jsme tu kdysi čtyři, takže mám pračku s maximálním, čili jmenovitým obsahem 6 kg prádla. Stejně to mám i s vysokokapacitní myčkou, kterou zapínám jen jednou týdně. Protože mám spoustu nádobí, ale jen šest lžic. A t. d.

Avšak na konci srpna mi vypršela tříletá smlouva se zafixovanými cenami, a očekával jsem tudíž to nejhorší.

Jenže díky mé šetrnosti a vládní podpoře všem, i těm, co to tak nepotřebují, jsem obdržel rozpis, podle kterého jsem neměl platit až do půlky února 2023 *nic* – zálohy jsou hrazeny z přeplatku. A o kolik mi se jinak zvedly zálohy? Tak ony se nezvedly, jen změnily: Místo dosavadních 1250 Kč klesly na 930 Kč. Platit jsem měl až od půlky února, protože jsem měl asi pětitisícový přeplatek

Tedy nevytahuju se. Úmrtí člena rodiny znamenalo před energetickou krizí asi 3.000 Kč úspor měsíčně na elektřině a další tři tisícovky se uspořily na vodě. Můj milý pražský dodavatel PRE mi snížení záloh napočítal na základě nízkého odečtu. Silovou energii na další období mi přitom určil na 3,97 CZK/kWh proudu s vysokým tarifem, přičemž nízký tarif byl stanoven na 1,87 CZK/kWh. (Obě sumy jsou uvedeny bez DPH.) Ano, mám dvojitý tarif, čímž se asi liším od většiny panelákových obyvatel, ale kdo si to umí spočítat, ten umí. (Když to zrovna chvíli jde.)

A teď pozor: Toto zjevně není spotová cena, i kochal jsem se nadějí, že PRE nakoupila větší pytlík elektřiny, aby mi ji mohla poskytovat aspoň na rok. Tím jsem se kojil ještě začátkem září. Než mi 19. září přišel nový rozpis záloh, podle které jsem sice měl platit zálohy taky až od půlky února, ale nová záloha vylezla už 1.270. Já vím smějete se mi, že se zde zabývám takovou prkotinou, ale fakticky jde o zdražení o 36,6 %, tedy více než o třetinu. Jiné rodiny v našem baráku platily tisícové částky a jim to jako prkotina určitě nepřipadá.

Byl jsem z toho poněkud rozvrkočený, protože firma PRE v tomto rozpisu zjevně nerespektovala nařízení vlády, upravující podmínky úsporného tarifu (o kterém různí ministři mluvili už od května). To nařízení bylo ve Sbírce zákonů zveřejněno už 31. srpna 2022 s tím, že ta podpora pro domácnosti se vztahuje na období po 1. říjnu 2022. Skvělý, takže vláda si od huby utrhne pár miliard – a mně zdraží elektřina? Načež jsem telefonoval na PRE a skutečně, hned druhý den jsem dostal nový rozpis záloh: Výška zálohy 1.270,00 Kč zůstala, ale platit ji mám až od poloviny května.

Ale to nebyl konec. Vláda ve snaze ukočírovat bezbřehý růst cen přistoupila k „zastropování cen“. 14. listopadu mi od PRE přišel další rozpis, doprovázený neuvěřitelně zhovadilým mailem: „V souladu s novelou energetického zákona č. 287/2022 Sb. a nařízením vlády č. 298/2022 Sb. budou od 1. ledna 2023 v České republice platit maximální (zastropované) ceny elektřiny podle zákona o cenách.“ A: „K datu 1. 1. 2023 upravuje také společnost Pražská energetika, a. s., ceny za dodávku elektřiny. Po dobu účinnosti nařízení a v souladu s § 19e energetického zákona však platí maximální cena stanovená vládou.“ Něco tak sprostýho jsem naposledy četl v Rudém právu! Jakože vláda stanovila cenu, a tak dodavatelé nezbejvá nic, než se podřít. Ale, vy lodyhy, víte, co to znamená „maximální“? To značí že výše jít nemůžete, ale níže ano. Jenže tuhle srostárnu hbitě okopírovali všichni distributoři. Proběhly různé televizní debaty, ve kterých moderátoři šili do vládců elektřiny, ale ti všichni unisono

tvrdili, že to museli udělat, protože reálné ceny jsou mnohem vyšší. Kdo nedebatuje a tradičně sverpě mlčí jsou absolutní lodyhy z Energetického regulačního úřadu. (Možná by jim měl někdo vysvětlit, co to znamená „regulace“...)

No – uvidíme, kolik peněz doplatí vláda distributorům za skutečnou cenu elektřiny. Doplatí – a pak z nich vyždíme peníze za „neoprávněný zisk“ ...

Jenže tady něco hapruje. Druhá strana pédeéfka uvádí, že „Aktuální“ celková cena elektřiny bez DPH páčí

5,21412/2,67474 (vysoký/nízký tarif),

kdežto celková „nová cena“ stoupne od 1. ledna 2023 na

8,12/ 7,92 Kč/kWh. Tedy o 55,7/96,1 procent! „Denní proud“ tedy mi tedy zdraží o více než polovinu, „noční proud“ (pět hodin v noci a tři hodiny v odpoledním sedle) prakticky dvakrát. (A všímáte si, že si už nevšímám více než třetinového zdražení ze srpna? Ani zdražení na „aktuální ceny“, které od těch srpnových také stouply – aniž by je stihl doprovodit výpočet záloh?)

Na nízkém tarifu je zvlášť vidět, jak se distributoři rozmáchli k dovolenému maximu, protože vládní nařízení nerozlišuje mezi špičkovým a sedlovým odběrem elektrické práce. Dvacetníkovej rozdíl mezi oběma tarify znamená, že nebudu čekat do odpoledne, ale začnu prát už ráno, aby mohlo do večera vyprané prádlo proschnout.

Tomu fakt nerozumím: Co se změní na trhu s elektřinou mezi Vánocemi a Novým rokem? Akorát zastropování cen!

Když to přepočítám na celý odběr, měl bych platit skoro o 70 procent více „nově“ než „aktuálně“. Čili kolik? $1270 \times 1,69 = 2115$ Kč??? Ne, takhle to nejde počítat, nejspíš. 9. prosince mi přišel nový rozpočet záloh. Bude to „jen“ 1.720,00 Kč/měsíc – ale až od půlky května!?! Tak tomu už vůbec nerozumím. (Ledaže už PRE počítá s tím, že mi odpustí 3.000 Kč za desetiprocentní úsporu v období mezi

listopadem 22 a dubnem 23. Které jsem ale ještě nedosáhl.) Smál bych se, ale s pokorou před lidmi, kteří dříve platili třeba pět nebo deset tisíc za elektřinu, a teď musí celoživotní úspory vrážet do záloh, nemohu. („Prodej auto, ušetříš a ještě budeš mít několik měsíců na placení záloh.“)

Když ale ono se nejde na nic spoléhat a na nic se připravit, nic naplánovat. Vždyť jde za poslední čtyři měsíce už o čtvrtý předpis záloh! A tak nevím, jestli mi dodavatel určil tyto zálohy z „aktuálních cen“, a jestli mi v lednu nepříjde už pátý rozpis podle „nového“ (čti maximálního) tarifu.

Psáno a počítáno v teplé bundě a teplých teplácích v Praze na Lužinách 20. prosince 2022

PS: Pořád ale platí můj prastarý výrok, ke kterému jsem dospěl, když jsem v roce 1999 dokončoval svou první knížku Blackout a na který musí myslet všichni, kteří sledují ruskou válku na Ukrajině: „*Nakonec nás ani tak nebude zajímat, kolik zaplatíme za elektřinu – ale **jestli bude...***“

■ ■ ■ ■ ■ (2 votes, average: **5,00** out of 5)

>> **Podpora**

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> **Pravidla diskuze**

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím [pravidla diskuze](#).

>> **Jak poslat článek?**

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

